

Aldona Zawojka

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

JAKOŚĆ RZĄDZENIA A ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY OBSZARÓW WIEJSKICH W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

THE QUALITY OF GOVERNANCE AND SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF EU RURAL AREAS

Słowa kluczowe: rozwój gospodarczy, rozwój społeczny, obszary wiejskie, jakość instytucjonalna, UE
Key words: economic development, social development, rural areas, institutional quality, European Union

Abstrakt. Wykorzystując syntetyczne wskaźniki rozwoju gospodarczego i społecznego obszarów wiejskich (*WRG, WRS*), a także europejski wskaźnik jakości rządzenia (*EQI*) dla państw członkowskich UE, dokonano weryfikacji dwóch hipotez badawczych: (1) jakość rządzenia jest silnie dodatnio związana z poziomem rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich w UE, (2) jakość rządzenia jest silnie dodatnio związana z poziomem rozwoju społecznego obszarów wiejskich UE. Badanie tych współzależności za pomocą współczynników korelacji liniowej Pearsona przeprowadzono dla UE jako całości oraz dla wyodrębnionych grup państw w latach 2010 i 2013. Zgodnie z uzyskanymi wynikami, wskaźniki jakości rządzenia na szczeblu krajowym (*WGly*) i regionalnym (*Cqog*) były silnie, dodatnio i statystycznie istotnie skorelowane ze wskaźnikami rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich w państwach członkowskich UE. Porównując grupy państw UE o różnym poziomie rozwoju obszarów wiejskich nie stwierdzono istotnej różnicy w stopniu korelacji pomiędzy jakością rządzenia na szczeblu krajowym a każdym z dwóch wskaźników rozwoju.

Wstęp

Koncepcyjna i empiryczna złożoność powiązań między jakością rządzenia a rozwojem gospodarczym i społecznym krajów i regionów przejawia się w dyskusjach na temat tego, czy skutki dobrego rządzenia w rzeczywistości są tak istotne jak zakłada to międzynarodowa społeczność polityczna i badacze tego problemu. Według sceptyków korzyści płynące z dobrego rządzenia zostały przecenione. W ciągu ostatnich dwóch dekad liczne badania [m.in. Mauro 1995, Knack, Keefer 1995, Rodrik i in. 2004, Law, Bany-Arifin 2008, Holmberg i in. 2009, Próchniak 2011, Wilkin 2013, Fałkowski 2013, Zawojka, Siudek 2014, Miłaszewicz 2015] wykazały jednak, że jakość instytucjonalna państwa jest lub może być główną determinantą wielu zmiennych związanych z dobrobytem ludności w danym kraju. Literatura ta uwydatnia znaczenie sposobu w jaki rządy (państwa) realizują swoje polityki, a nie zakresu ich aktywności, czyli tego, co i w jakiej ilości one zapewniają. W szczególności koncentruje się na stopniu w jakim rządy realizują swoje polityki w sposób efektywny, przejrzysty i bezstronny, bez praktyk korupcyjnych oraz przy zapewnieniu egzekwowania prawa. Koresponduje to z istotą jakości rządzenia, którą przykładowo Wilkin [2013] definiuje jako jakość ram instytucjonalnych dla funkcjonowania państwa, jakość bieżącego działania organów władzy państwowej i jakość warunków dla działania obywateli i podmiotów gospodarczych, w rezultacie których poprawia się zakres i stopień zaspokajania potrzeb indywidualnych i zbiorowych obywateli.

Materiał i metodyka badań

Celem badań było określenie związku pomiędzy rozwojem ekonomicznym i społecznym obszarów wiejskich a instytucjonalnymi wymiarami rządzenia (jakością władz i polityk publicznych) w krajach UE. Podstawowym źródłem badawczym była literatura przedmiotu, autorskie syntetyczne wskaźniki rozwoju gospodarczego i społecznego na obszarach wiejskich Unii Europejskiej (UE) [Siudek, Vashchik 2014, Vashchik, Siudek 2015] oraz Europejski wskaźnik jakości rządzenia – EQI [Charron i in. 2014, 2015].

Wskaźnik rozwoju gospodarczego (WRG) uwzględnia zmienne pierwotne, które charakteryzują zarówno rolnictwo, jak i ogólny stan rozwoju obszarów wiejskich, a mianowicie: PKB *per capita* na obszarach wiejskich w ujęciu nominalnym (w USD), wartość dodaną w rolnictwie w przeliczeniu na pracownika (USD w cenach stałych z 2005 roku), plony zbóż (kg/ha) oraz indeks produkcji zwierzęcej (2004-2006 = 100). Z kolei do wyznaczenia wskaźnika rozwoju społecznego (WRS) przyjęto mierniki opisujące zrównoważenie społeczne na obszarach wiejskich, takie jak: zatrudnienie w rolnictwie (odsetek ogółu zatrudnionych), stopę bezrobocia, wskaźnik zagrożenia ubóstwem (udział zagrożonych w całej populacji), publiczne wydatki na cele społeczne (euro na mieszkańca) oraz odsetek ludności wiejskiej w kraju.

Przy szacowaniu obu syntetycznych wskaźników rozwoju obszarów wiejskich w ujęciu krajowym zastosowano analizę czynnikową, dokonując przekształcenia liniowego n -zmiennych pierwotnych X_i ($i = 1, \dots, n$) na t -nowych zmiennych wtórnych – czynników głównych U_k ($k = 1, \dots, t$), które były wzajemnie nieskorelowane, przy czym suma ich wariancji równała się sumie wariancji zmiennych pierwotnych X_i . Wariancja każdego nowego czynnika głównego reprezentowana przez wartość własną (przyjętą na poziomie > 1) wyjaśniała określoną wartość zmienności zmiennych pierwotnych. Kolejne dobierane czynniki główne wyjaśniały coraz mniej zmienności, a o tym na jakim etapie przerwać ich dobieranie decydował stosunek losowej zmienności wyjaśnionej do niewyjaśnionej nowymi czynnikami. Wartości czynników głównych otrzymano ze wzoru:

$$U_k = a_{1k}x_1 + a_{2k}x_2 + a_{3k}x_3 + \dots + a_{nk}x_n$$

gdzie: U_k – wartość k -tego czynnika głównego, $k = 1, 2, \dots, t$, a_{ik} – oszacowane wagi składowe i -tych zmiennych pierwotnych przy k -tym czynniku głównym, x_i – wartość i -tej zmiennej pierwotnej, $i = 1, 2, \dots, n$.

Wartości syntetycznych wskaźników rozwoju obszarów wiejskich opisuje wzór:

$$W_s = b_1U_1 + b_2U_2 + b_3U_3 + \dots + b_tU_t$$

gdzie: W_s – wskaźnik syntetyczny rozwoju obszarów wiejskich, b_k – oszacowane wagi składowe k -tych czynników głównych, odzwierciedlające określony procent zmienności, $k = 1, 2, \dots, t$, U_k – wartość k -tego czynnika głównego, $k = 1, 2, \dots, t$.

Dane do wyznaczenia obu syntetycznych wskaźników rozwoju pozyskano z Banku Światowego, OECD, Eurostatu oraz Komisji Europejskiej. W literaturze przedmiotu występuje wiele innych propozycji mierzenia ogólnego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich za pomocą syntetycznych wskaźników obejmujących alternatywne zbiory zmiennych (składowych) i skonstruowanych z wykorzystaniem innych metod. Przykładowo w Polsce można je znaleźć m.in. w pracach pod redakcją Rosnera [2007] oraz Stanny i Drygasa [2010].

Europejski wskaźnik jakości rządzenia – EQI (*European Quality of Government Index*) tworzony jest na bazie połączenia *Worldwide Governance Indicators* (WGI) Banku Światowego [Kaufmann i in. 2010] oraz wyników badań opinii publicznej dotyczących percepcji i doświadczeń związanych z korupcją i zarządzaniem (alokacją i jakością usług) w sektorze publicznym w państwach europejskich, w tym członkowskich UE. Sondaż skupia się na usługach zarządzanych bądź administrowanych na szczeblu regionalnym (edukacja, ochrona zdrowia i egzekwowanie prawa), a ponadto na procesie wyborów politycznych i bezstronności mediów. Badania przeprowadzono dwukrotnie: w 2010 roku (172 regiony NUTS 1 i NUTS 2, 34 tys. respondentów) na zlecenie i koszt Komisji UE ds. Rozwoju Regionalnego oraz w 2013 roku (206 regionów, 85 tys. respondentów) – w ramach 7. ramowego projektu Komisji realizowanego przez konsorcjum ANTICORP, którego liderem jest Instytut Jakości Rządzenia (Quality of Government Institute) z Uniwersytetu w Gothenburgu [Charron 2013]. Wskaźnik jakości rządzenia w danym regionie jest wyznaczany według formuły:

$$EQI_{X,Y} = WGI_Y + (Rqog_{X,Y} - Cqog_Y)$$

gdzie: EQI – ostateczna ocena jakości rządzenia dokonana dla regionu X w kraju Y lub dla kraju Y (na szczeblu kraju $EQI_Y = WGI_Y$), WGI – średnia ważona (przy równych wagach) czterech indeksów dobrego rządzenia Banku Światowego („głos i odpowiedzialność”, „kontrola

korupcji”, „rządy prawa, „efektywność rządu”) dla danego kraju (średnie *WGI* dla grupy państw UE poddano standaryzacji), *Rqog* – regionalny indeks jakości rządzenia zbudowany na bazie odpowiedzi respondentów, *Cqog* – krajowa średnia (ważona udziałem ludności regionu w danym kraju) regionalnych indeksów jakości rządzenia.

Zarówno zmienne pierwotne do wyznaczenia wskaźników rozwoju, jak też *EQI* są wartościami standaryzowanymi ze średnią 0 i odchyleniem standardowym 1. Analiza o charakterze przekrojowym przeprowadzona została dla dwóch lat: 2010 i 2013 (2012) dla ogółu krajów UE (28 lub mniejszej liczby w zależności od danych) oraz dla ich grup wyodrębnionych pod względem poziomu rozwoju. Przyjęto dwie hipotezy badawcze, które poddano weryfikacji przy zastosowaniu współczynników korelacji liniowej Pearsona:

1. H_1 : *EQI* jest istotnie dodatnio skorelowany ze wskaźnikiem rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich w krajach UE.
2. H_2 : *EQI* jest istotnie dodatnio skorelowany ze wskaźnikiem rozwoju społecznego obszarów wiejskich w krajach UE.

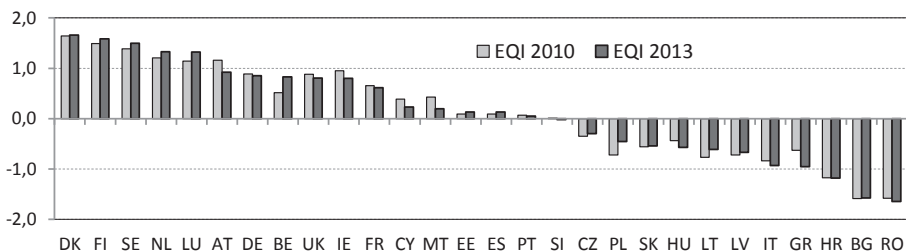
Statystyczna istotność współczynników korelacji weryfikowana była za pomocą tablic statystycznych. Ważne przy ich interpretacji jest to, że między jakością rządzenia a poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego może istnieć przyczynowość dwukierunkowa, a mianowicie, dzięki efektom sprzężenia zwrotnego jakość rządzenia może być zarówno przyczyną, jak i skutkiem zmiennych społeczno-ekonomicznych. Badania nie mają jednak na celu zidentyfikowanie kierunku przyczynowo-skutkowego, a jedynie wskazanie czy pomiędzy zmiennymi występuje statystycznie istotny związek.

Wyniki badań

Wśród 28 państw członkowskich UE najwyższy poziom rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich mierzony syntetycznym wskaźnikiem (dla lat 2010 i 2012) wystąpił w Luksemburgu, Holandii, Słowenii, Francji i Niemczech, natomiast najniższy na Słowacji, Węgrzech, w Bułgarii, Rumunii i Czechach. Polska znalazła się na 21. pozycji. Pod względem rozwoju społecznego tych obszarów wiodące były państwa: Luksemburg, Dania, Belgia, Holandia i Szwecja, a najbardziej zacofane: Rumunia, Chorwacja, Polska, Grecja, Łotwa i Litwa.

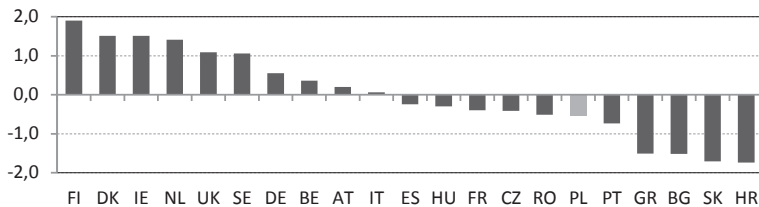
Najlepiej rządzone na szczeblu narodowym (*WGI_v*) były państwa skandynawskie (Dania, Finlandia, Szwecja), Holandia, Luksemburg i Austria, a najgorzej: Rumunia, Bułgaria, Chorwacja, Grecja i Włochy (rys. 1). Polska przesunęła się z 22. pozycji w 2010 roku na 19. w 2013 roku.

Jeśli chodzi o zarządzanie na poziomie subnarodowym, wśród 21 krajów UE¹ najwyżej pod względem jakości i bezstronności w dostępie oraz braku korupcji i nacisków politycznych zostały ocenione (w 2013 roku) usługi publiczne w regionach Finlandii, Danii, Irlandii, Holandii, Wielkiej Brytanii i Szwecji (rys. 2). Po drugiej stronie spektrum (poniżej średniej) znalazły się wszystkie

Rysunek 1. Ranking państw UE według jakości rządzenia na poziomie narodowym ($EQI = WGI_v$)
 Figure 1. Rank of EU states based on the quality of government at the national level ($EQI = WGI_v$)
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Quality of Government Institute
 Source: own elaboration based on data Quality of Government Institute

¹ Badań sondażowych nie prowadzono na Cyprze, Litwie, Łotwie i Malcie oraz w Estonii, Luksemburgu i Słowenii, ponieważ nie są w nich w ogóle wyodrębnione lub istnieją pojedyncze regiony NUTS 1 i NUTS 2.

Rysunek 2. Ranking państw UE według jakości rządzenia na poziomie regionalnym (*Cqog*) w 2013 roku
 Figure 2. Rank of EU states based on the quality of government at the regional level (*Cqog*) in 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Quality of Government Institute
 Source: own elaboration based on data Quality of Government Institute

uwzględnione w badaniu kraje Europy Środkowo-Wschodniej oraz Grecja i Portugalia (wyprzedzające jedynie Chorwację, Słowację i Bułgarię), a także Francja. Regiony Polski umiejscowiły się średnio na 16. pozycji z najwyższym wynikiem w ramach kraju dla województw opolskiego, kujawskiego i podlaskiego, a najniższym dla dolnośląskiego, śląskiego i mazowieckiego.

W 2010 roku przeciętna krajowa jakość rządzenia (*Cqog*) w regionach 18 państw (nie uwzględniono dodatkowo Finlandii, Irlandii i Chorwacji) była (podobnie jak w 2013 roku) najwyższa w Danii, Holandii, Szwecji i Wielkiej Brytanii, a najniższa w Bułgarii, Słowacji, Grecji i na Węgrzech.

Jak oczekiwano (hipoteza 1.), poziom rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich całej UE w analizowanym okresie był silnie dodatnio skorelowany z jakością rządzenia na szczeblu krajowym i regionalnym w poszczególnych krajach członkowskich UE (tab. 1). Inne badania [Siudek, Zawojcka 2014] również wskazują na jednokierunkowe powiązanie poziomu rozwoju gospodarczego unijnych terenów wiejskich (mierzonego PKB w parzystości siły nabywczej *per capita* oraz odsetkiem zatrudnionych w sektorze usług) z jakością instytucjonalną państwa (mierzoną wskaźnikami *WGI*).

Uzyskane wyniki nie dają jednak odpowiedzi na pytanie, czy współzależność rządzenia i rozwoju gospodarczego jest silniejsza dla grupy krajów z bardziej, czy słabiej rozwiniętymi obszarami wiejskimi. Wprawdzie współczynnik korelacji dla tej pierwszej jest wyższy, ale dla drugiej – statystycznie nieistotny.

Tabela 1. Współczynniki korelacji liniowej Pearsona pomiędzy wskaźnikami jakości rządzenia a wskaźnikiem rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich w krajach UE

Table 1. Pearson correlation coefficients between indicators of quality of governance and an indicator of economic development of rural areas in the European countries

Zmienne/Variables	Wskaźniki jakości/Indicators of quality*						
	<i>EQI</i> (EU28) 2010, 2013	<i>EQI</i> (EU28) 2010	<i>EQI</i> (EU28) 2013	<i>EQI</i> (EU-EDRA) 2010, 2013	<i>EQI</i> (EU-EUDRA) 2010, 2013	<i>Cqog</i> (EU21) 2013	<i>Cqog</i> (EU18) 2010
<i>WRG</i> (EU28) 2010, 2013	0,73***						
<i>WRG</i> (EU28) 2010		0,72***					
<i>WRG</i> (EU28) 2013			0,74***				
<i>WRG</i> (EU-SDRA) 2010, 2013				0,36**			
<i>WRG</i> (EU-SUDRA) 2010, 2013					0,29		
<i>WRG</i> (EU21) 2013						0,72***	
<i>WRG</i> (EU18) 2010							0,79***

* *EQI* = *WGI*_{yr}, EU-EDRA – kraje UE o ponadprzeciętnym poziomie rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich (16 państw), EU-EUDRA – kraje UE o poziomie rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich poniżej średniej (12 państw), współczynniki korelacji statystycznie istotne przy **p = 0,05, ***p = 0,01 (dwustronne testowanie) / *EQI* = *WGI*_{yr}; EU-EDRA – EU countries with the level of rural social development above average (16 countries), EU-EUDRA – EU countries with the level of rural social development below average (12 countries), correlation coefficients statistically significant at **0.05, ***0.01 level (two-tailed test)

Źródło: obliczenia własne
 Source: own calculations

Tabela 2. Współczynniki korelacji liniowej Pearsona pomiędzy wskaźnikami jakości rządzenia a wskaźnikiem rozwoju społecznego obszarów wiejskich w krajach UE
 Table 2. Pearson correlation coefficients between indicators of quality of governance and an indicator of social development of rural areas in the EU countries

Zmienne/ <i>Variables</i>	Wskaźniki jakości/ <i>Indicators of quality*</i>						
	<i>EQI</i> (EU28) 2010, 2013	<i>EQI</i> (EU28) 2010	<i>EQI</i> (EU28) 2013	<i>EQI</i> (EU-SDRA) 2010, 2013	<i>EQI</i> (EU-SUDRA) 2010, 2013	<i>Cqog</i> (EU21) 2013	<i>Cqog</i> (EU18) 2010
<i>WRS</i> (EU28) 2010, 2013	0,86***						
<i>WRS</i> (EU28) 2010		0,85***					
<i>WRS</i> (EU28) 2013			0,87***				
<i>WRS</i> (EU-SDRA) 2010, 2013				0,65***			
<i>WRS</i> (EU-SUDRA) 2010, 2013					0,66***		
<i>WRS</i> (EU21) 2013						0,75***	
<i>WRS</i> (EU18) 2010							0,75***

* *EQI* = *WGI*₂, EU-SDRA – kraje UE o ponadprzeciętnym poziomie rozwoju społecznego obszarów wiejskich (15 państw), EU-SUDRA – kraje UE o poziomie rozwoju społecznego obszarów wiejskich poniżej średniej (13 państw), wszystkie uzyskane współczynniki korelacji statystycznie istotne przy $p = 0,01$ (dwustronne testowanie)/
EQI = *WGI*₂, EU-SDRA – EU countries with the level of rural social development above average (15 countries), EU-SUDRA – EU countries with the level of rural social development below average (13 countries), all obtained Pearson correlations statistically significant at the 0.01 level (two-tailed test)

Źródło: obliczenia własne
 Source: own calculations

Pozytywnie zweryfikowana została również hipoteza 2. – wyniki badań potwierdziły założenie, że wraz ze wzrostem (spadkiem) jakości rządzenia na szczeblu narodowym i regionalnym rośnie (spada) poziom rozwoju społecznego obszarów wiejskich (tab. 2).

Porównując dwie grupy państw UE zróżnicowane pod względem rozwoju społecznego obszarów wiejskich nie stwierdzono istotnej różnicy między nimi w sile związku pomiędzy poziomem tego rozwoju a jakością rządzenia na szczeblu krajowym (współczynniki korelacji są na zbliżonym poziomie: 0,65 i 0,66).

Podsumowanie

3. Wysokie, dodatnie i statystycznie istotne korelacje pomiędzy wskaźnikami rozwoju gospodarczego i społecznego obszarów wiejskich w UE a wskaźnikami jakości rządzenia na szczeblu narodowym i regionalnym w poszczególnych krajach członkowskich sugerują, że jakość rządzenia jest istotnym czynnikiem, który z jednej strony może wyjaśniać zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego tych obszarów, a z drugiej, być wynikiem tego zróżnicowania.
4. Redukowanie niedoskonałości państwa jako instytucji, tj. ograniczanie korupcji w sektorze publicznym, poprawa jakości regulacji, większa transparentność i odpowiedzialność władz publicznych, wzrost partycypacji obywateli w wyborach politycznych, niezależnienie administracji, wymiaru sprawiedliwości i mediów od nacisków polityczno-partyjnych, polepszenie jakości usług publicznych oraz eliminowanie faworyzmu, przywilejów przy ich świadczeniu, może służyć poprawie ogólnego poziomu życia ludności wiejskiej w krajach UE.
5. Badania związku pomiędzy jakością rządzenia a rozwojem społecznym i gospodarczym krajów lub regionów mają swe ograniczenia wynikające m.in. z braku jednolitej definicji szerokiej i abstrakcyjnej kategorii jakości rządzenia, na ogół nieobserwowalnego charakteru zmiennych reprezentujących jakość rządzenia, zastrzeżeń co do zdolności indeksów rządzenia (np. *WGI*) do wychwycenia jakościowej charakterystyki procesów rządzenia (realizacji wyboru publicznego), zmian w zbiorach zmiennych służących do wyznaczenia indeksów w poszczególnych latach (np. *EQI*), stosowanych technik estymacji powiązań między jakością rządzenia a rozwojem. Utrudnia to zarówno porównywalność indeksów w czasie, jak też wyników badań różnych autorów.

Literatura

- Charron N. 2013: *From Åland to Ankara: European Quality of Government Index. 2013 Data, Sensitivity Analysis and Final Results*, QOG Working Paper Series, nr 2013 (11).
- Charron N., Dijkstra L., Lapuente V. 2014: *Regional Governance Matters: Quality of Government within European Union Member States*, Regional Studies, nr 48(1), 68-90.
- Charron N., Dijkstra L., Lapuente V. 2015: *Mapping the Regional Divide in Europe: A Measure for Assessing Quality of Government in 206 European Regions*, Social Indicators Research, nr 122(2), 315-346.
- Fałkowski J. 2013: *Political Accountability and Governance in Rural Areas: Some Evidence from the Pilot Programme LEADER+ in Poland*, Journal of Rural Studies, nr 32, 70-79.
- Holmberg S., Rothstein B., Nasiritousi N. 2009: *Quality of Government: What You Get*, Annual Review of Political Science, nr 12, 135-161.
- Kaufmann D., Kraay A., Mastruzzi M. 2010: *The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues*, Policy Research Working Paper, nr 5430, World Bank, Washington, DC.
- Knack S., Keefer P. 1995: *Institutions and Economic Performance: Cross-country Tests using Alternative Institutional Measures*, Economics & Politics, nr 7(3), 207-227.
- Law S.H., Bany-Arifin A.N. 2008: *Institutional Infrastructure and Economic Performance: Dynamic Panel Data Evidence*, Transition Studies Review, nr 15(3), 542-557.
- Mauro P. 1995: *Corruption and Growth*. Quarterly Journal of Economics, nr 110(3), 681-712.
- Miłaszewicz D. 2015: *Jakość rządzenia a rozwój społeczno-gospodarczy w krajach UE*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 380, 491-500.
- Próchniak M. 2011: *Determinants of Economic Growth in Central and Eastern Europe: The Global Crisis Perspective*. Post-Communist Economies, nr 23(4), 449-468.
- Rodrik D., Subramanian A., Trebbi F. 2004: *Institutions Rule: The Primacy of Institutions over Geography and Integration in Economic Development*, Journal of Economic Growth, nr 9(2), 131-165.
- Rosner A. (red.). 2007: *Zróżnicowanie przestrzenne poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich a zróżnicowanie dynamiki przemian*, IRWiR PAN, Warszawa, ISBN 83-89900-19-X.
- Siudek T., Vashchuk M. 2014: *Economic Development of Rural Areas in European Union Member States in 2000-2012*, Acta Scientiarum Polonorum Oeconomia, nr 13, 91-108.
- Siudek T., Zawojńska A. 2014: *Quality of National Governance and Rural Development: The Case of the European Union Countries*, Paper prepared for presentation at the EAAE 2014 Congress 'Agri-Food and Rural Innovations for Healthier Societies' August 26-29, 2014, Ljubljana, Slovenia, 1-12, [online], http://ageconsearch.umn.edu/bitstream/182793/2/Zawojnska-Quality_of_national_governance_and_rural_development-568_a.pdf, dostęp 12.06.2015.
- Stanny M., Drygas M. 2010: *Przestrzenne, społeczno-ekonomiczne zróżnicowanie obszarów wiejskich w Polsce. Problemy i perspektywy rozwoju*, IRWiR PAN, Warszawa, ISBN 83-89900-39-4.
- Vashchuk M., Siudek T. 2015: *Social Development of Rural Areas in the European Union Member States in 2000-2012*, Roczniki Naukowe Ekonomii Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, nr 102(1), 7-17.
- Wilkin J. (red.). 2013: *Jakość rządzenia w Polsce. Jak ją badać, monitorować, poprawiać?* Wyd. Scholar, Warszawa, ISBN: 978-83-7383-631-0.
- Zawojńska A., Siudek T. 2014: *Does Socio-Economic Development Go Hand-in-Hand with Country's Institutional Quality? The Case of Poland*, Journal of US-China Public Administration, nr 11(2), 180-192.

Summary

The paper tests two hypotheses using the composite indicators of economic and social development of rural areas (WRG, WRS) as well as European Quality of Government Index (EQI) for EU member states: (1) The quality of governance is strongly and positively associated with economic development of EU rural areas; (2) The quality of governance is strongly and positively associated with social development of EU rural areas. Pearson's correlation analysis was carried out for the EU as a whole and for the groups of its member states for 2010 and 2013. Research results show that the indicators of quality of government at the national (WGI) and regional (Cqog) levels are highly, positively and significantly correlated with indicators of economic and social development of rural areas in countries across the EU. The research found no evidence suggesting any difference in the strength of the relationship between quality of government at national level and the two development indicators between groups of EU countries with various levels of rural development.

Adres do korespondencji
dr hab. Aldona Zawojńska

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
ul. Nowoursynowska 166, 02-787 Warszawa, tel. (22) 593 40 36
e-mail: aldona_zawojnska@sggw.pl